

দশম শ্রেণীৰ বাবে

বিজ্ঞান

অধ্যায়-৭

নিয়ন্ত্রণ আৰু সমন্বয়

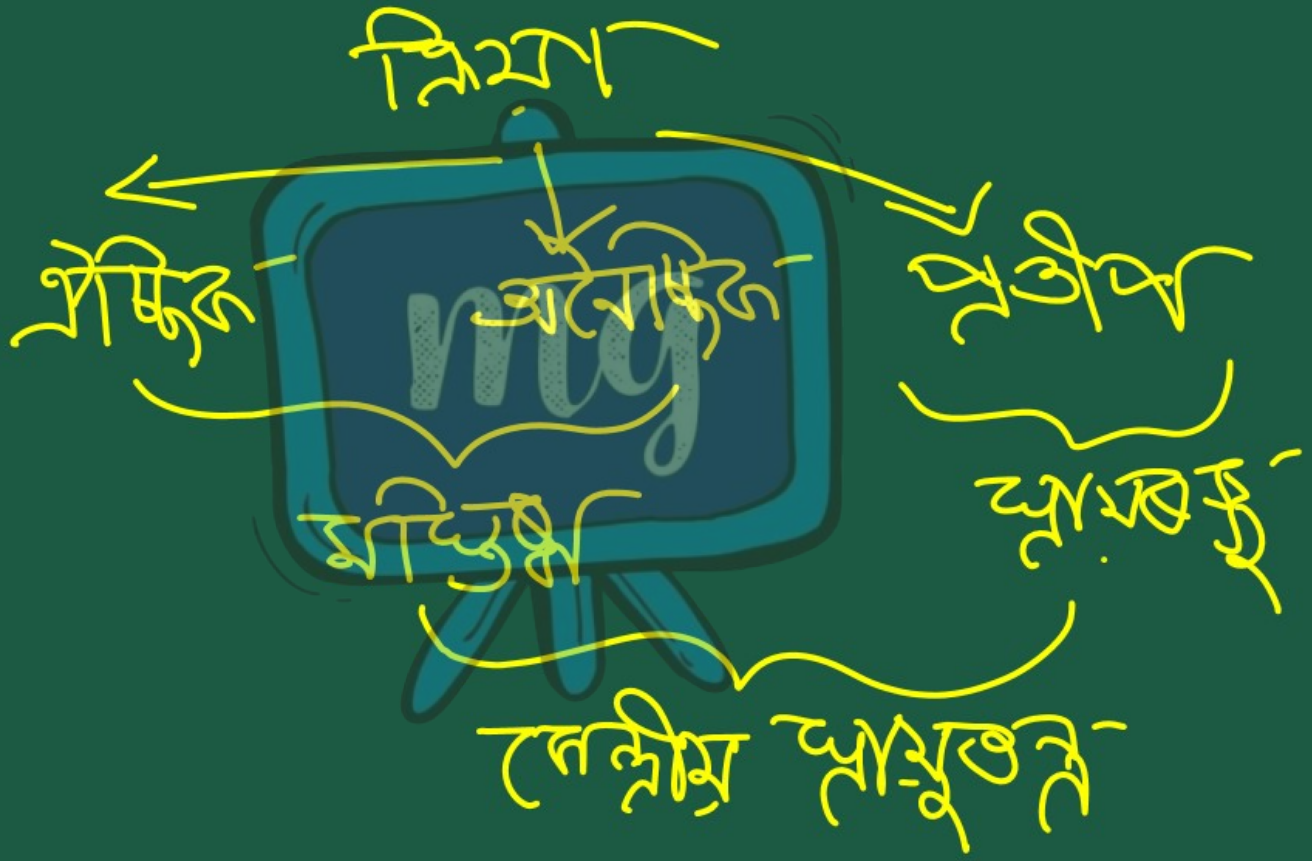
অংশ – ২

মানুহৰ মস্তিষ্ক

জাহ্নৱী দাস

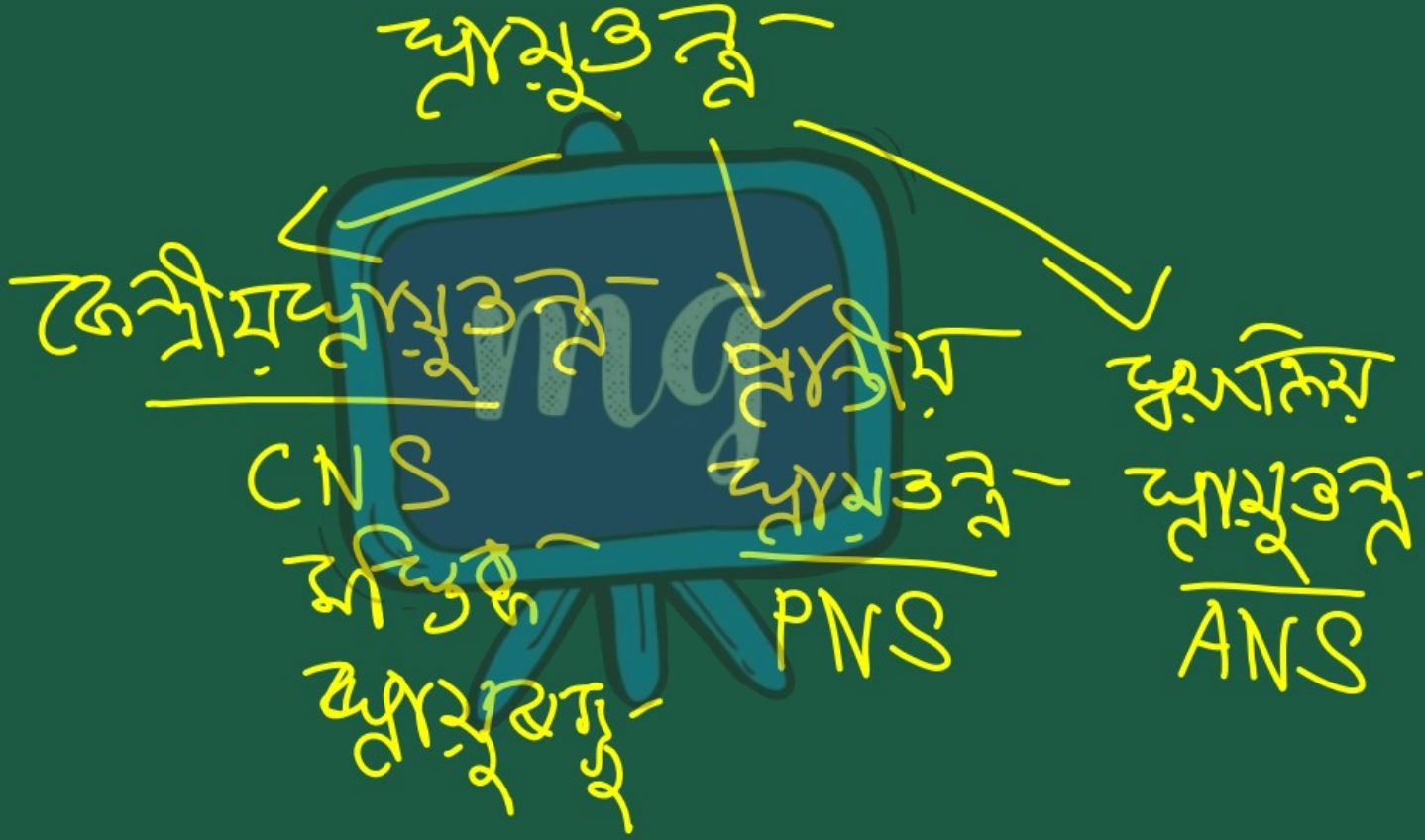
समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

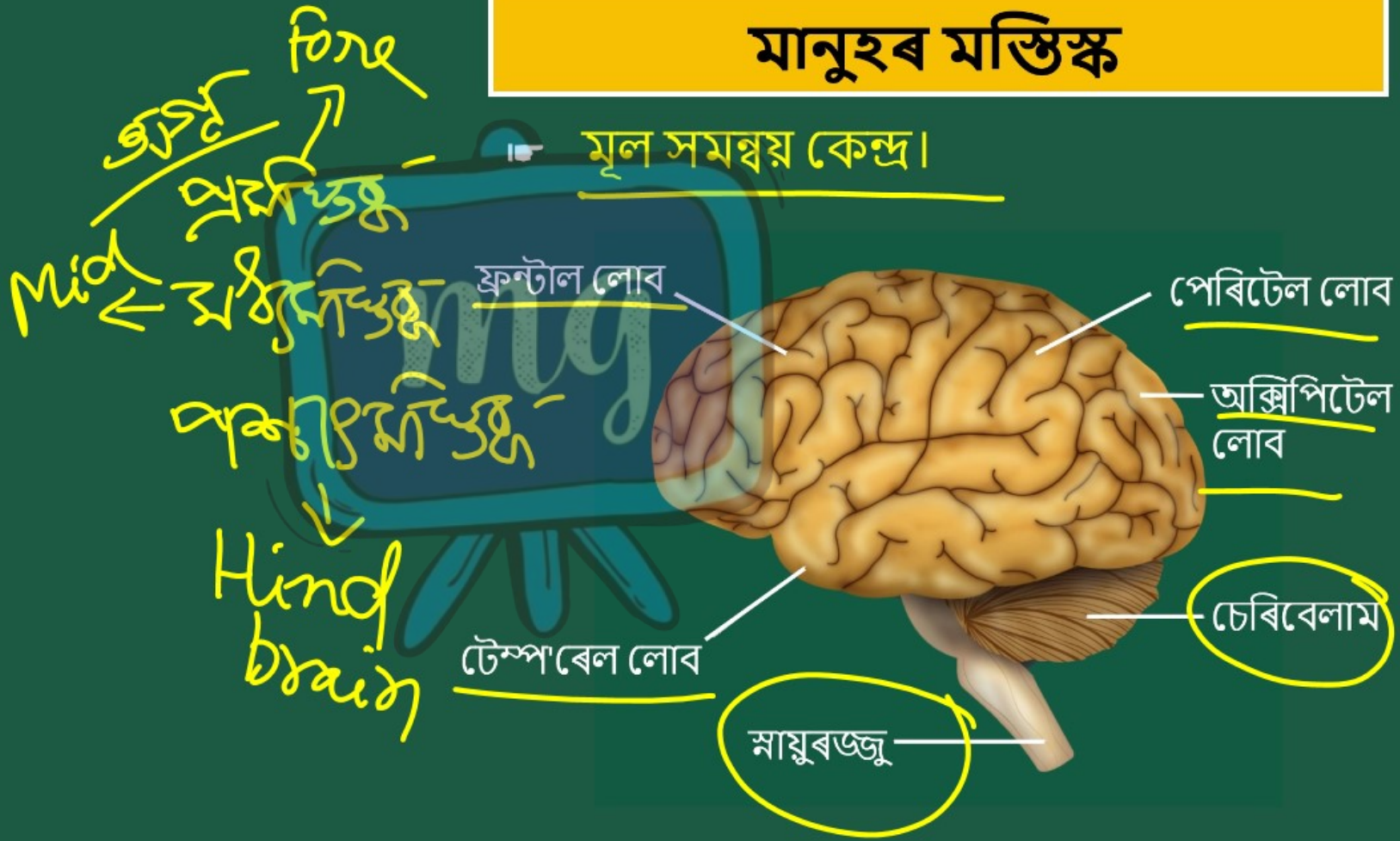

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

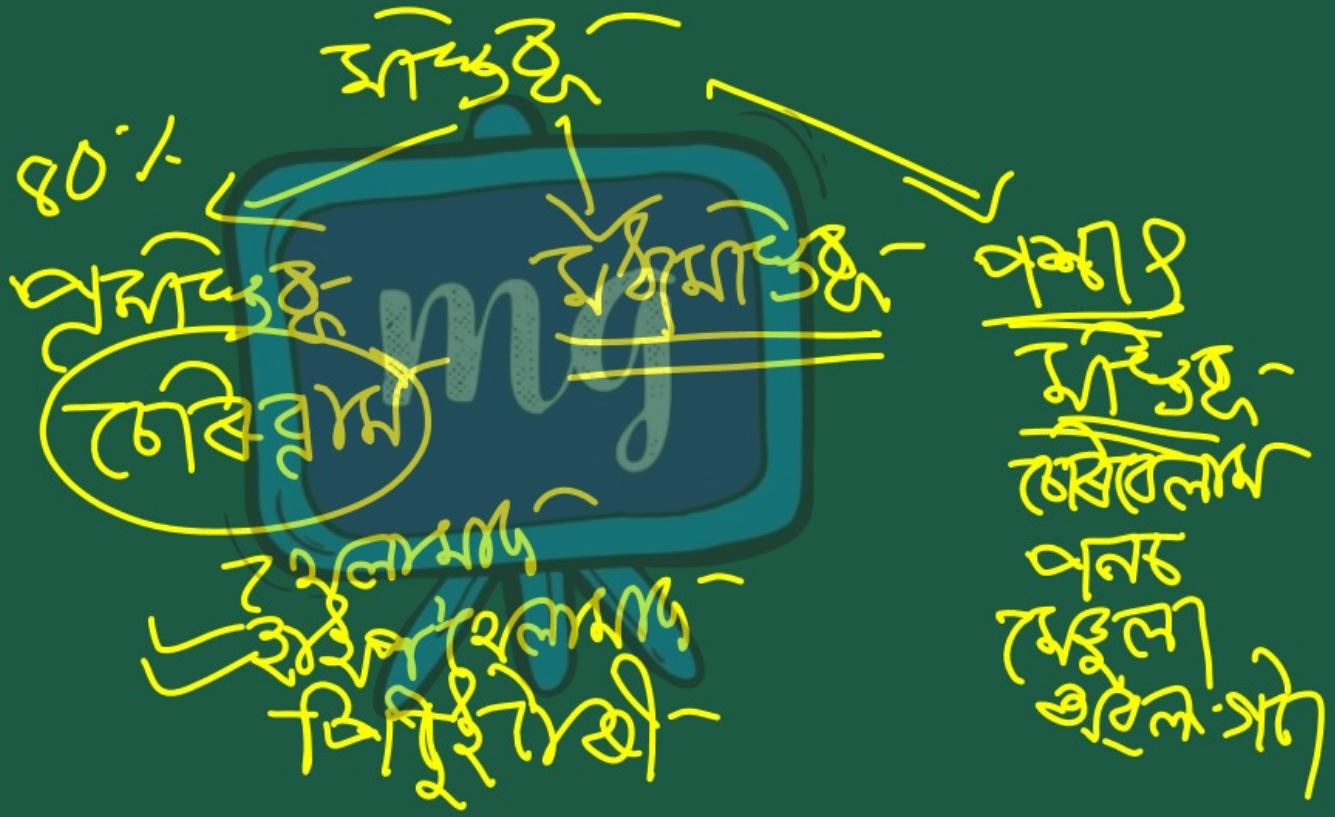

মানুহৰ মস্তিষ্ক

মূল সমন্বয় কেন্দ্ৰ।
ফ্ৰন্টাল লোব
পেৰিটেল লোব
অক্সিপিটেল লোব
চেৰিবেলাম
টেম্পো'ৰেল লোব
স্নায়ুৰজ্জু

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- কৰোটিৰ টান আৱৰণৰ মাজত অৱস্থিত।
- কৰোটিৰ বাকচৰ ভিতৰত মস্তিস্কটো লুপথুপিয়া ধূসৰ দ্ৰব্যৰে গঠিত।
- ই বাহ্যিক চাপ / খুণ্ডা আদি ধৰি ৰখাত সহায় কৰে ।

মস্তিস্কৰ কার্য্য

- সকলো পেশীলৈ বার্তা প্রেৰণৰ কার্য্য।
- লিখা, কথা কোৱা, চকী ঘূৰোৱা, হাত চাপৰি বজোৱা, চিন্তা কৰা আদি আমাৰ ঐচ্ছিক কার্য্যৰ উদাহৰণ।
- দেহৰ সকলো অংশৰ পৰা বার্তা গ্রহণ কৰি একত্রিত কৰি ৰাখে ।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

ফ্ৰন্টাল লোব

- সমস্যা সমাধান
- সৃষ্টিশীল চিন্তাধাৰা
- ব্যক্তিত্ব

পেৰিটেল লোব

- পঢ়া
- ভাষা বুজি পোৱা

টেম্প'ৰেল লোব

- স্মৃতিচাৰণ

অক্সিপিটেল লোব

- দৃষ্টি
- দৃশ্যমান ব্যাখ্যা

স্নায়ুৰজ্জু

- ৰক্তচাপ
- হজম শক্তি

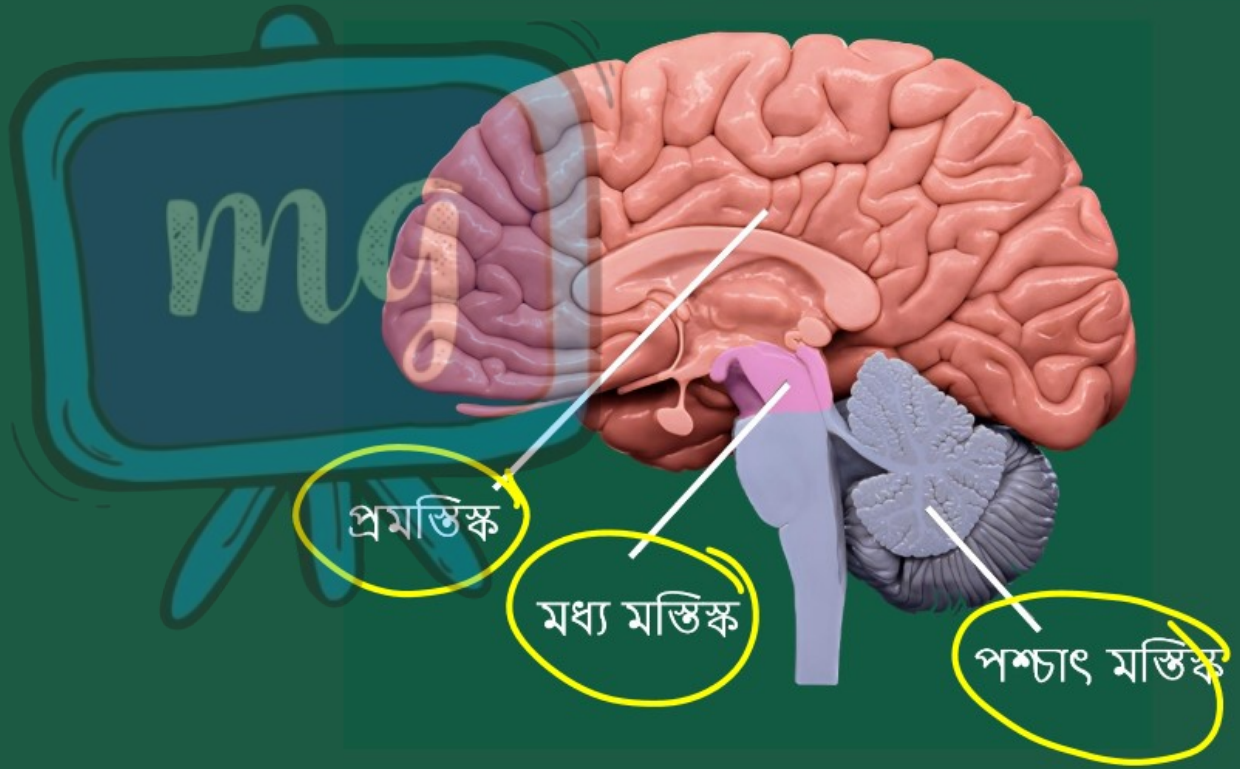
চেৰিবেলাম

- ভাৰসাম্যতা বজাই ৰখা
- সম্প্ৰীতি

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

মস্তিস্কৰ অংশ

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

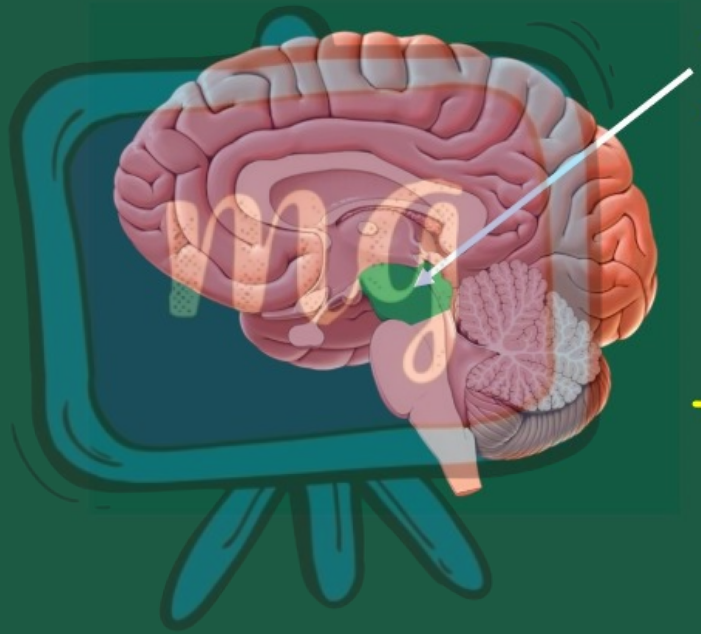
Under CSR Support by
ipca | Foundation

প্ৰমস্তিস্ক

- মস্তিষ্কৰ মূখ্য চিন্তা ভাৱনাৰ অংগ।
- ইয়াৰ অংশই শৰীৰৰ বিভিন্ন সংগ্রাহী ইন্দ্রীয়ৰ পৰা অহা সংবেদী স্নায়ু প্রেৰণা গ্রহণ কৰে ।
- শ্রৱণ, গোন্ধ, দৃষ্টি আদিৰ বাবে বিশেষ ক্ষেত্র।
- বিভিন্ন স্নায়ু প্রেৰণা আৰু মস্তিষ্কত ইতিমধ্যে সঞ্চিত হৈ থকা বার্তাসমূহ বিশ্লেষণ কৰাৰ বাবে মস্তিষ্কত কিছুমান নির্দিষ্ট স্থান থাকে ।
- ঐচ্ছিক কার্য্যসমূহৰ ওপৰত নিয়ন্ত্রণ ।
- ভোক অনুভূতিৰ কাৰণে প্রমস্তিষ্কত এটা সুকীয়া স্থান আছে।

মধ্য মস্তিষ্ক

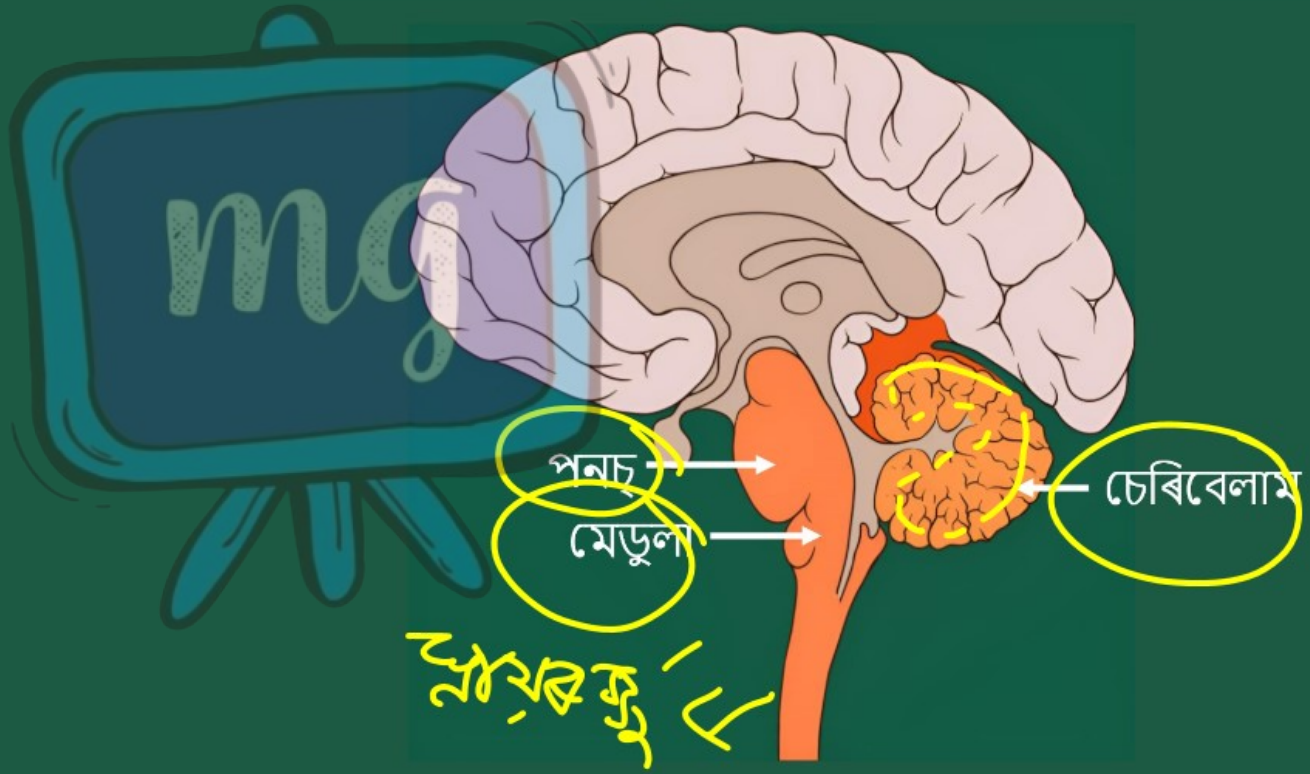

মধ্য মস্তিষ্ক

- বহুতো অনৈচ্ছিক কার্য্য (দৃশ্য আৰু শ্ৰৱণ)ৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ
- চকুৰ মণিৰ আকাৰ সলনি কৰা।

পশ্চাৎ মস্তিষ্ক

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

চেৰিবেলাম

- ঐচ্ছিক কার্য্যৰ নিখুঁততা, শৰীৰৰ অৱস্থান আৰু ভাৰসাম্যৰ বাবে দায়বদ্ধ এটা নির্দিষ্ট ক্ষেত্র।

উদাহৰণ – সৰল ৰেখাৰে খোজ কঢ়া, চাইকেল চলোৱা, পেঞ্চিল তুলি লোৱা আদি।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

মেডুলা

- অনৈচ্ছিক কার্য্যৰ ওপৰত নিয়ন্ত্রণ।

উদাহৰণ — ৰক্তচাপ, লালটি, বমি, হজম, শ্বাস-প্রশ্বাস আদিৰ ওপৰত নিয়ন্ত্রণ।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

স্নায়ু কলাবোৰে কেনেকৈ ক্ৰিয়া

বার্তা সংগ্রহ কৰা

শৰীৰৰ বিভিন্ন অংশত প্রেৰণ কৰা

বার্তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পেশীৰ ক্রিয়া

সিদ্ধান্ত

পেশীৰ গতি

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

পেশী কোষৰ মাজেৰে আকৃতি সলনি কৰি গতি

পেশী কোষত বিশেষ ধৰণৰ প্ৰটিন

যাৰ বাবে আকৃতি আৰু ব্যৱস্থা দুয়োটা সলনি হয়

কোষত স্নায়ুৰ বৈদ্যুতিক প্ৰেৰণাৰ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ ফলত

প্ৰটিনবোৰৰ নতুন শৃংখলাৰ কাৰণে পেশীকোষৰ আকৃতি সৰু হৈ যায়

মূল্যায়ন

1 মস্তিষ্কৰ কার্য্য —

ক চিন্তা কৰা

খ হৃদস্পন্দন

গ শৰীৰৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰা

ঘ ওপৰৰ সকলোবোৰ

মূল্যায়ন

2 যিটো অংশৰ মাজেৰে মস্তিষ্কয়ে সৰলৰেখাৰে খোজ কাঢ়িব পাৰে সেয়া হ'ল —

ক প্ৰমস্তিষ্ক

খ মধ্য মস্তিষ্ক

গ চেৰিবেলাম

ঘ মেডুলা

মূল্যায়ন

3 অনৈচ্ছিক কার্য্যসমূহ নিয়ন্ত্রণ হয়-

ক চেৰিবেলাম

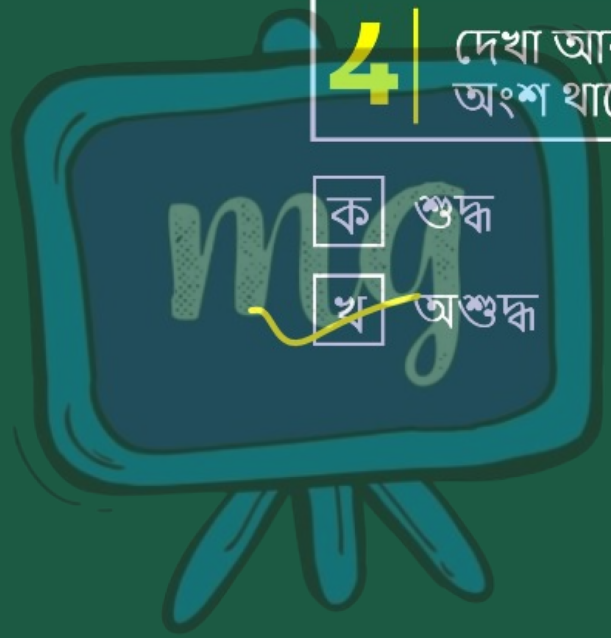
খ মধ্য মস্তিষ্ক

গ পশ্চাৎ মস্তিষ্ক

ঘ খ আৰু গ দুয়োটা

মূল্যায়ন

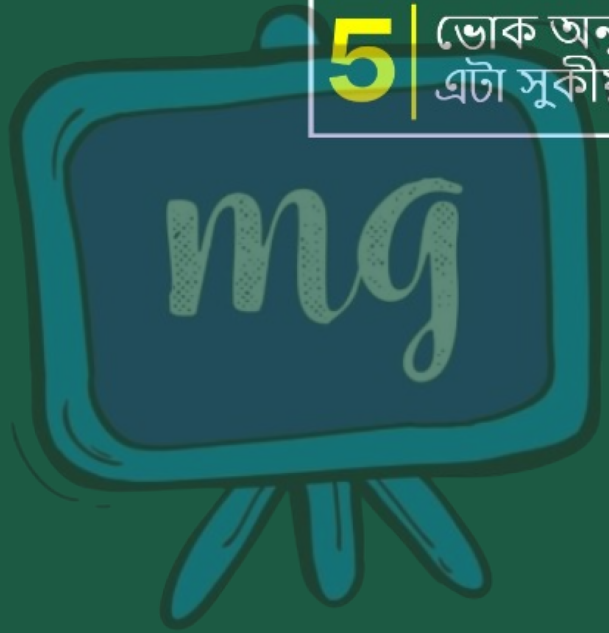
4 দেখা আৰু শুনাৰ বাবে পশ্চাৎ মস্তিষ্কৰ সুকীয়া অংশ থাকে।

ক শুদ্ধ

খ অশুদ্ধ

মূল্যায়ন

5 | ভোক অনুভূতিৰ কাৰণে .....পৃষ্ঠবংশ..... ত এটা সুকীয়া স্থান আছে।